



SULEQATIGIISITSISUT  
SAMARBEJDSPARTIET

FM2019/128

Tillie Martinussen

3. april 2019 – 1. behandling

**Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til FM 2020 skal fremlægge en undersøgelse af uddannelses- og beskæftigelsesforhold for personer med handicap i Grønland. Undersøgelsen skal indeholde en nærmere afdækning af, hvorvidt uddannelses- og beskæftigelsespotentialet understøttes og anvendes for-nødent for den pågældende persongruppe og for samfundet som helhed, foruden at undersøgelsen skal opfølges med beslutning, der sikrer et fremadrettet vidensgrundlag angående uddannelse- og beskæftigelsesforholdene for personer med handicap.**

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit)

Vi er ganske enige i, at denne undersøgelse skal laves.

Men vi er nødt til at sige, at med det kendskab der skal og bør eksistere til de forskellige mennesker vi har landet over, så er det sådan set lige så meget tiltag der skal til.

De behøver ikke at være komplicerede. Vi foreslår Naalakkersuisut og udvalg, at tage kontakt til Landsforeningen Inooqqat, mhp. at få kontakt til Landsforeningen LEV i Danmark, samt andre relevante organisationer, der arbejder med inkluderende arbejdsmarked og uddannelsesfokus.

Allerede i 2015, fik daværende Naalakkersuisoq en pose med forslag om et inkluderende arbejdsmarked med hjem. Denne pose indeholdt både lovforslag, undersøgelser, praktiske erfaringer med erhvervsliv og jobs, tilgængelighed, og viden om personer med funktionsnedsættelser fysisk og psykisk – samt personer med særlige udfordringer på arbejdsmarkedet, samt i uddannelsessystemet.

Det er frustrerende, at denne viden er gået tabt, og at vi starter forfra med alting hver gang vi skifter Naalakkersuisutmedlemmer – hvilket efterhånden er ret ofte.

Alle mennesker som disse undersøgelser sigter på, er allerede at finde i vore sagsbehandlingssystemer, og forhåbentlig har de alle en handleplan, og en journal, som man kan tage udgangspunkt i.

I samtaler med personer selv, deres læge,- eller socialjournaler, samt pårørende – er der altså ganske god chance for, at vi kan starte nogle gode forløb.

Dette sammenholdt med f.eks. erfaringerne fra Tilioq, gode ressourcepersoner, der har arbejdet, eller stadig arbejder med personer med handicaps, samt erfaringer fra andre lande, såsom KLAP-initiativet i Danmark, burde danne ganske god grobund for, at sætte rammer op, og starte forløb op, som er til glæde for både samfund, personer med handicaps og arbejdsmarked.

Vi er ganske enige i, at en undersøgelse som denne, giver endnu fyldigere og bedre viden, hvorfor vi naturligvis støtter dette. Men lad nu være med at vente med at gøre noget alene af den grund.

Begynd arbejdet allerede nu, og sørg for at få erhvervsliv og uddannelser med ind i billedet også.

Og husk idræt og inklusion her også, da dette er med til at sikre bedre liv og helbred for mange af disse medborgere.

Selvfølger skal der være plads til os alle på både arbejdsmarked og uddannelser. Det er nemlig lige præcis til gavn for både kollegaer, børn og voksne i vort samfund, at vi ser alle vore borgere



**SULEQATIGIISITSISUT  
SAMARBEJDSPARTIET**

på arbejdsmarkedet, i hverdagen, og derude.

Personer med forskellige handicaps er jo ganske ligesom du og jeg, og vi kan alle rammes af dette. Et godt arbejdsliv og en god uddannelse, skal være en mulighed for os alle.

Med disse ord sender vi nærværende i udvalg, og håber på dynamiske og gode diskussioner omkring hvad man kan gøre her og nu.

Husk at invitere alle vedkommende organisationer med på en kop kaffe.

Og PS: Vi synes stadig at Salen, og Inatsisartut bør gøres tilgængelige for mennesker med handicaps. Vi har, apropos arbejdsmarked, behov for rammer der sikrer disse borgere adgang til både tilhørerpladser – men så sandelig også mikrofonen jeg her står og taler i.

Tak for ordet.